מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לחזק אצל התלמידים תחושת שייכות ושיתוף פעולה בכיתה
- להכיר מילים וערכים מרכזיים: גיבוש, פיוס, הכלה, זיכרון, כבוד האדם
- לתרגל כתיבה אישית ועבודה קבוצתית סביב מועדי השנה
- לפתח הרגל של הקשבה לאחר ושיתוף מתוך בחירה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • מכירים ומתגבשים – היכרות עם משחקי הגיבוש

1. ב – לפתור יחד בעיה בלי להשתמש בידיים
2. ב – 20 דקות
3. ב – בפנים
4. ב – שכל אחד הוא חלק חשוב מהשלם
5. ג – קבוצות קטנות

חלק ב' – פרק 1 • מכירים ומתגבשים – התאמת משחק למטרה שלו

1. ג (להקשיב ולתאם פעולה בלי לגעת)
2. א (לתכנן ולבנות יחד עם משאבים מוגבלים)
3. ד (עבודת צוות, ניסוי וטעייה וחגיגה של מאמץ)
4. ב (להרגיש שכל אחד הוא חלק חשוב מהשלם)

חלק ג' – פרק 1 • מכירים ומתגבשים – חושבים לעומק על הגיבוש

1. יש לציין שהמשחק דורש הקשבה ותיאום בלי מגע, מה שבונה אמון ושיתוף פעולה בין התלמידים.
2. לדוגמה: סבלנות, יצירתיות או שיתוף פעולה - תלוי במשחק שנבחר.
3. בשני המשחקים בונים יחד משהו בקבוצה קטנה מתוך חומרים מוגבלים, ולומדים מניסוי וטעייה.
4. לדוגמה: לתכנן יחד את מבנה הגשר, לחלק חומרים, לבנות ולבדוק אם הוא יציב.
5. כדי שכולם ירגישו בטוחים ובנוח, ושיתוף הפעולה יתבסס על תקשורת והקשבה.

חלק ד' – פרק 2 • פותחים שנה: שייכות ומשאלות – זיהוי ועובדות

1. ב – מברכת כל תלמיד בשמו ובחיוך
2. א – תפוח נייר עם משאלה
3. ב – בינגו היכרות
4. ג – חותמים במעטפה ופותחים בסוף השנה

חלק ה' – פרק 2 • פותחים שנה: שייכות ומשאלות – השלמה וסידור

1. חפץ
2. אות

חלק ו' – פרק 2 • פותחים שנה: שייכות ומשאלות – התאמה וסדר

1. ד (תפוח נייר עם משאלה אחת לשנה)
2. א (ברכה לעצמי שנפתחת בסוף השנה)
3. ב (איפה אני עכשיו ולאן רוצה להגיע)
4. ג (לומדים לומר שלום ותודה בשפות שונות)

חלק ז' – פרק 3 • לומדים לסלוח ולהתפייס – מכירים את דרכי הפיוס

1. נכון – זו בדיוק מטרת פעילות יונת השלום
2. נכון – כך מתואר בפעילות, ואז מתרגלים משפטי פיוס
3. לא נכון – בסולם הסליחה יש ארבעה שלבים: להבין, להודות, לבקש, לתקן
4. נכון – זו בדיוק מטרת המשחק

חלק ח' – פרק 3 • לומדים לסלוח ולהתפייס – מתרגלים את שלבי הפיוס

1. ב (לחשוב מה קרה ולמה זה קרה)
2. ג (להגיד שטעיתי ולקחת אחריות)
3. ה (לבקש סליחה מהצד השני)
4. א (לעשות משהו שבאמת מתקן את מה שקרה)
5. ד (כתיבה אישית כדי לשחרר רגשות, בלי לשלוח אותו)

חלק ט׳ – פרק 3 • לומדים לסלוח ולהתפייס – חושבים לעומק

1. להצטער זה להגיד מילים כמו סליחה, ולתקן זה לעשות משהו בפועל שמתקן את הטעות, למשל להחזיר חפץ שנלקח או לעזור לחבר
2. כדי לשמור על כבוד ופרטיות, ולאפשר לכולם להשתתף בלי להרגיש נבוכים או מואשמים
3. לדוגמה, מי ששבר חפץ של חבר יכול לתקן אותו או לקנות חדש, במקום רק להתנצל במילים
4. תשובה פתוחה, יש לקבל נימוק הגיוני, למשל שסליחה היא בחירה אישית ולא חובה אוטומטית

חלק י׳ – פרק 4 • מכבדים את השונות וההכלה – היכרות עם היום

1. נכון – היום נקרא גם יום ההכלה ועוסק בהכלה, נגישות וכבוד
2. לא נכון – המטרה היא לראות את האדם לפני המוגבלות

חלק י״א – פרק 4 • מכבדים את השונות וההכלה – מה עושים ביום הזה

1. ב – לראות את האדם לפני המוגבלות
2. ב – 5

חלק י״ב – פרק 4 • מכבדים את השונות וההכלה – השלמות ופעילויות

1. קשה
2. אחר

חלק י״ג – פרק 4 • מכבדים את השונות וההכלה – התאמה בין פעילות לתוכן

1. ב – (סבב אני טוב ב... וקשה לי ב...)
2. א – (סיפור על צמחים שצריכים דברים שונים כדי לפרוח)
3. ד – (בודקים מעלית, רמפה ושלט גדול בבית הספר)
4. ג – (לומדים סימנים כמו שלום ותודה)

חלק י״ד – פרק 5 • זוכרים בכבוד – מה זוכרים?

1. נכון – זו אחת הפעילויות העדינות המוצעות ליום הזה
2. נכון – כך מחברים בין הזיכרון לתקווה ולטוב שבאדם
3. לא נכון – בכיתה מדליקים נר חשמלי מטעמי בטיחות
4. נכון – לצד זיכרון וערבות הדדית

חלק ט״ו – פרק 5 • זוכרים בכבוד – מתאימים פעילות למשמעות

1. ה – (מניחים בפינה שקטה ליד נר חשמלי)
2. ג – (סיפור פשוט על עזרה וחברות)
3. ד – (מתאימה לגיל הצעיר, בלי פרטים קשים)
4. א – (רגע של שקט מכבד לזיכרון)
5. ב – (מסבירים מה יקרה כדי להרגיע)

חלק ט״ז – פרק 5 • זוכרים בכבוד – חושבים וכותבים

1. משפט קצר ועדין הקשור לזיכרון או לתקווה
2. כדי להראות שגם ברגעים קשים יש אנשים שעוזרים, וכך מחברים זיכרון לתקווה
3. תשובה אישית: כבוד, זיכרון, שייכות לקבוצה ששותקת יחד
4. כדי לכבד את הזיכרון ואת מי שהיום חשוב להם במיוחד

חלק י״ז – פרק 6 • קיר הכיתה שלנו וסוגרים שנה – זיהוי ושינון

1. א – חודשי יום הולדת ובלונים לשמות
2. ב – 24

חלק י״ח – פרק 6 • קיר הכיתה שלנו וסוגרים שנה – הבנה והתאמה

1. נכון – הקיר כולל תבניות צבעוניות כמו כרטיסי ברכה, כותרות ומשפטי השראה
2. נכון – כל אחד מקבל תעודה – אף אחד לא נשאר בלי
3. לא נכון – המכתבים נכתבים בתחילת השנה ונפתחים רק בסופה

חלק י״ט – פרק 6 • קיר הכיתה שלנו וסוגרים שנה – השלמות והתאמה

1. פרחים
2. עצות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה שמזכירה קבלה של השונה והתייחסות לפי יכולת ולא לפי מגבלה
- סדר הגיוני כלשהו (להבין, להודות, לבקש, לתקן) גם אם לא מדויק במילים
- דוגמה קונקרטית מחיי הכיתה שמראה הבנה ולא רק שינון

טיפים להפעלה:

- אפשר לפרוס את החוברת לאורך השנה – כל פרק בסמוך למועד המתאים בלוח השנה
- להקפיד להזכיר בכל פעילות שיתוף שהוא תמיד לפי בחירה, בלי לחץ
- להתאים את הניסוח והיקף הכתיבה לפי שכבת הגיל (א׳–ג׳ מול ד׳–ו׳)
- לתלמידים עולים או עם צרכים מיוחדים אפשר להוסיף תמיכה חזותית או מילים בשפת האם, כפי שמוצע בכל ערכה

חוברת תרגול – רכזת חברתית: בונים כיתה מגובשת

🎉 רכזת חברתית – ארגז הכלים המלא

יסודי · רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מכירים ומתגבשים
2. פרק 2 – פותחים שנה: שייכות ומשאלות
3. פרק 3 – לומדים לסלוח ולהתפייס
4. פרק 4 – מכבדים את השונות וההכלה
5. פרק 5 – זוכרים בכבוד
6. פרק 6 – קיר הכיתה שלנו וסוגרים שנה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – רכזת חברתית: בונים כיתה מגובשת

חוברת התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו תמצאו דפי עבודה שמלווים את מועדי השנה ואת הפעילויות הכיתתיות שלכם. אפשר לעבוד לבד, בזוגות או בקבוצה קטנה. זכרו: בכל פעילות שיתוף הוא תמיד לפי בחירה.

1 חלק א' – פרק 1 • מכירים ומתגבשים – היכרות עם משחקי הגיבוש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המטרה העיקרית של משחק "הקשר האנושי"?

א) לרוץ הכי מהר ב) לפתור יחד בעיה בלי להשתמש בידיים ג) לצייר תמונה משותפת ד) לשיר יחד שיר

2. כמה זמן אורך בדרך כלל משחק "המגדל הגבוה"?

א) 10 דקות ב) 20 דקות ג) 30 דקות ד) 45 דקות

3. באילו מקומות אפשר לשחק את "הגשר מנייר"?

א) בחוץ בלבד ב) בפנים ג) בחצר הספורט בלבד ד) על הגג

4. מה מרגישים התלמידים במשחק "פאזל כיתתי"?

א) שכל אחד מיותר ב) שכל אחד הוא חלק חשוב מהשלם ג) שצריך להתחרות ד) שאסור לדבר

5. באיזה גודל קבוצה משחקים את "הגשר מנייר"?

א) כל הכיתה יחד ב) זוגות בלבד ג) קבוצות קטנות ד) לבד

2 חלק ב' – פרק 1 • מכירים ומתגבשים – התאמת משחק למטרה שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הקשר האנושי	___	**א.** לתכנן ולבנות יחד עם משאבים מוגבלים
2. הגשר מנייר	___	**ב.** להרגיש שכל אחד הוא חלק חשוב מהשלם
3. המגדל הגבוה	___	**ג.** להקשיב ולתאם פעולה בלי לגעת
4. פאזל כיתתי	___	**ד.** עבודת צוות, ניסוי וטעייה וחגיגה של מאמץ

3 חלק ג' – פרק 1 • מכירים ומתגבשים – חושבים לעומק על הגיבוש

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה משחק כמו "הקשר האנושי" עוזר לכיתה להתגבש.

2. בחרו משחק אחד (הגשר מנייר או המגדל הגבוה) וכתבו איזו תכונה אישית הוא דורש מהמשתתפים.

3. מה דומה בין משחק "המגדל הגבוה" למשחק "הגשר מנייר"?

4. תארו שלב אחד בתהליך בניית "הגשר מנייר" מההתחלה ועד הסוף.

5. למה חשוב שבמשחקי הגיבוש האלה אין מגע בין המשתתפים?

4 חלק ד' – פרק 2 • פותחים שנה: שייכות ומשאלות – זיהוי ועובדות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בשלב קבלת הפנים בדלת ביום הראשון, מה המחנכת עושה?

א) מחלקת מבחן פתיחה ב) מברכת כל תלמיד בשמו ובחיוך ג) שולחת את התלמידים הביתה
ד) קוראת רשימת כיתה בלבד

2. בפעילות עץ המשאלות הכיתתי (יסודי א-ג), מה כל ילד מכין?

א) תפוח נייר עם משאלה ב) מכתב ארוך להורים ג) כרטיס ציונים ד) מפת עולם

3. איך נקרא המשחק שבו מחפשים בכיתה מישהו שאוהב חתולים או נולד בחורף?

א) חידון מהיר ב) בינגו היכרות ג) איש תלוי ד) חדר בריחה

4. מה עושים עם כרטיס ברכה לעצמי (יסודי ד-ו)?

א) זורקים אותו מיד ב) קוראים אותו בקול לכיתה ג) חותמים במעטפה ופותחים בסוף השנה
ד) שולחים אותו בדואר

5 חלק ה' – פרק 2 • פותחים שנה: שייכות ומשאלות – השלמה וסידור

השלימו את המילה החסרה.

1. במזוודת הסיפורים (יום העלייה, יסודי א-ג), כל ילד מצייר _____ שהיה לוקח איתו למקום חדש.

2. בפעילות שם ותכונה, כל אחד אומר תכונה טובה שמתחילה באותה _____ כמו השם שלו.

6 חלק ו׳ – פרק 2 • פותחים שנה: שייכות ומשאלות – התאמה וסדר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עץ המשאלות הכיתתי	____	**א.** ברכה לעצמי שנפתחת בסוף השנה
2. כרטיס ברכה לעצמי	____	**ב.** איפה אני עכשיו ולאן רוצה להגיע
3. מפת דרכים אישית	____	**ג.** לומדים לומר שלום ותודה בשפות שונות
4. שלום בהרבה שפות	____	**ד.** תפוח נייר עם משאלה אחת לשנה

7 חלק ז׳ – פרק 3 • לומדים לסלוח ולהתפייס – מכירים את דרכי הפיוס

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ביונת השלום כל ילד כותב או מצייר דרך אחת להשלים עם חבר	☐	☐
2	בתיבת 'בואו נשלים' מקריאים סיפור קצר על שני חברים שרבו	☐	☐
3	בסולם הסליחה יש רק שני שלבים: לבקש ולסלוח	☐	☐
4	במשחק 'תיקון במקום עונש' מציעים דרך לתקן מצב במקום להעניש	☐	☐

8 חלק ח׳ – פרק 3 • לומדים לסלוח ולהתפייס – מתרגלים את שלבי הפיוס

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. להבין	____	**א.** לעשות משהו שבאמת מתקן את מה שקרה
2. להודות	____	**ב.** לחשוב מה קרה ולמה זה קרה
3. לבקש	____	**ג.** להגיד שטעיתי ולקחת אחריות
4. לתקן	____	**ד.** כתיבה אישית כדי לשחרר רגשות, בלי לשלוח אותו
5. מכתב פיוס שלא נשלח	____	**ה.** לבקש סליחה מהצד השני

9 חלק ט׳ – פרק 3 • לומדים לסלוח ולהתפייס – חושבים לעומק

ענו בקצרה.

1. מה ההבדל בין 'להצטער' לבין 'לתקן'? כתבו דוגמה מהכיתה

2. למה חשוב שבמעגל 'אני מצטער/ת ש...' לא אומרים שמות?

3. תארו מצב כיתתי שבו אפשר להשתמש בשלב 'לתקן' מסולם הסליחה

4. האם לדעתכם תמיד צריך לסלוח? נמקו בקצרה

10 חלק י' – פרק 4 • מכבדים את השונות וההכלה – היכרות עם היום

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	היום הבינלאומי לאנשים עם מוגבלות עוסק בהכלה ובכבוד	☐	☐
2	מטרת היום היא להתמקד רק במוגבלות של האדם ולא לראות אותו עצמו	☐	☐

11 חלק י"א – פרק 4 • מכבדים את השונות וההכלה – מה עושים ביום הזה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהי אחת ממטרות היום?

א) לבדוק מי הכי מהיר בכיתה ב) לראות את האדם לפני המוגבלות ג) לתת ציונים לתלמידים

ד) לבחור נציג כיתה

2. כמה סימנים בסיסיים לומדים בפעילות שפת הסימנים?

א) 2 ב) 5 ג) 10 ד) 20

12 חלק י"ב – פרק 4 • מכבדים את השונות וההכלה – השלמות ופעילויות

השלימו את המילה החסרה.

1. בפעילות 'כל אחד יכול משהו' כל אחד מספר במה הוא טוב ובמה _____ לו

2. בסיפור 'הגינה של כולם' כל צמח צריך משהו _____ כדי לפרוח

13 חלק י"ג – פרק 4 • מכבדים את השונות וההכלה – התאמה בין פעילות לתוכן

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כל אחד יכול משהו	____	**א.** סיפור על צמחים שצריכים דברים שונים כדי לפרוח
2. הגינה של כולם	____	**ב.** סבב אני טוב ב... וקשה לי ב...
3. סיור נגישות	____	**ג.** לומדים סימנים כמו שלום ותודה
4. שפת הסימנים	____	**ד.** בודקים מעלית, רמפה ושלט גדול בבית הספר

14 חלק י"ד – פרק 5 • זוכרים בכבוד – מה זוכרים?

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ביום הזיכרון לשואה ולגבורה מניחים פרח נייר בפינה שקטה בכיתה	☐	☐
2	הסיפור שהמורה מספרת בכיתה הוא סיפור על חסד ועזרה לאחר	☐	☐
3	ביום הזה מדליקים בכיתה נר אמיתי עם להבה	☐	☐
4	אחד הערכים המרכזיים של היום הוא כבוד האדם	☐	☐

15 חלק ט"ו – פרק 5 • זוכרים בכבוד – מתאימים פעילות למשמעות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פרח של זיכרון	____	**א.** רגע של שקט מכבד לזיכרון
2. סיפור על חסד	____	**ב.** מסבירים מה יקרה כדי להרגיע
3. שיחה קצרה ועדינה	____	**ג.** סיפור פשוט על עזרה וחברות
4. עמידה בצפירה	____	**ד.** מתאימה לגיל הצעיר, בלי פרטים קשים
5. הכנה מראש לצפירה	____	**ה.** מניחים בפינה שקטה ליד נר חשמלי

16 חלק ט"ז – פרק 5 • זוכרים בכבוד – חושבים וכותבים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט אחד שהייתם רוצים לכתוב על פרח הזיכרון שלכם

_____

_____

2. למה לדעתכם מספרים דווקא סיפור על חסד ביום הזיכרון? כתבו 2-3 משפטים

_____

_____

_____

3. מה לדעתכם מרגישים כשעומדים יחד בשקט בזמן הצפירה? כתבו בקצרה

4. מדוע חשוב לנהוג בכבוד ובשקט ביום הזה? הסבירו במילים שלכם

17 חלק י"ז – פרק 6 • קיר הכיתה שלנו וסוגרים שנה – זיהוי ושינון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה תולים על קיר ימי ההולדת בכיתה?

א) חודשי יום הולדת ובלונים לשמות ב) מבחנים ישנים ג) לוח זמנים של אוטובוסים

ד) כתובת בית הספר

2. כמה ברכות יום הולדת מוכנות מופיעות בארגז הכלים?

א) 10 ב) 24 ג) 5 ד) 50

18 חלק י"ח – פרק 6 • קיר הכיתה שלנו וסוגרים שנה – הבנה והתאמה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בקיר הכיתה אפשר למצוא גם כרטיסי ברכה וכותרות לקיר	☐	☐
2	בטקס התעודות בסיום השנה כל תלמיד מקבל תעודה אישית	☐	☐
3	מכתבים לעצמי נכתבים בסוף השנה ונקראים באותו רגע	☐	☐

19 חלק י"ט – פרק 6 • קיר הכיתה שלנו וסוגרים שנה – השלמות והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. בפעילות עץ הצמיחה מדביקים עלים ו _____ על עץ כיתתי גדול

2. בפעילות מזוודה לשנה הבאה הכיתה כותבת _____ לתלמידים שיגיעו בשנה הבאה

כרטיס יציאה

אני יכול/ה להסביר במילים שלי מה זה הכלה ולתת דוגמה מהכיתה שלי

אני יודע/ת לפרט לפחות שני שלבים בדרך לפיוס אחרי ריב

אני מרגיש/ה שאני יודע/ת לכבד תלמיד שונה ממני ולהציע לו עזרה

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀